

Peștera din Secătură

Tudor RUS, Mircea Dan PETRESCU • „Speedava” Ștei; Mihai BESESEK • „Speowest” Arad

Localizare:

Peștera din Secătură este situată la poalele Munților Bihor, Valea Bulzului pe teritoriul Parcului Natural Apuseni.

Intrarea peșterii este localizată în fundul unei doline din apropierea unei văi seci (Valea Sohodolul Plopului) la altitudinea de 580 m.

Istoric:

Peștera din Secătură a fost cunoscută de către localnici din trecut, aceasta și Peștera de la Fânațe (una din primele peșteri menționate în literatură românească) fiind folosite ca și adăpost temporar pe vremea războaielor.

Peștera a fost explorată și cartată de D. Săsână, P. Brijan, C. Moruț și O. Cuc, membri ai C.S. Speedava Ștei, între anii 1973-1976 până la un sifon situat sub Sohodolul Plopului la mijlocul distanței dintre intrare și Peștera Izbucl Bulzului (care are 68 m dezvoltare, +5 m), situată la altitudinea absolută de 460 m.

Explorată pe o distanță aeriană de circa 200 m, Peștera din Secătură atin-

gea 2100 m dezvoltare și o denivelare de 102 m (-98 m, +4 m).

Istoricul noilor explorări

În data de 28.10.2008, Tudor Rus și Paul Brănescu de la C.S. Speedava Ștei, profitând de seceta din ultimele luni, care a dus la un debit scăzut al apelor în zonă, organizează o tură de explorare în Peștera din Secătură, având ca obiectiv principal verificarea sifonului terminal de la cota de -98 m. Ajungând la sifon, constată că acesta este deschis, între tavan și oglinda apei existând un spațiu liber de aproape 10 cm. După traversarea semisifonului, lung de circa 2 m, cei doi au explorat o galerie de aproximativ 100 m lungime, care se parcurge în mare parte târâș sau în „patru labe”. Această galerie interceptează colectorul sistemului de sub Sohodolul Plopului prin care sunt drenate apele unor ponoare, situate la circa 2 km aerian de Izbucl Bulzului.

Colectorul care are un debit de circa 4 ori mai mare decât activul Peșterii din Secătură este format dintr-o galerie în

general largă de 3-4 m și cu înălțimi cuprinse între 1-8 m. Colectorul este alcătuit în amonte dintr-o galerie de 60 m ce se sifonează, iar în aval el poate fi parcurs pe o lungime de circa 400 de m până la un semisifon lung de peste 10 m, deosebit de strâmt, care nu a putut fi depășit, dar care probabil sifonează la scurtă distanță.

De-a lungul colectorului format în mare parte de un laminor, care pune mari probleme la parcurs, sunt interceptate din când în când săli spațioase, din care se desprind mai multe galerii laterale, pe care se prelinge apă.

Totalul galeriilor explorate în premieră în această tură este în jur de 500 m, cu o denivelare de -15 m.

În data de 21.11.2008 o echipă formată din Tudor Rus, Dorin Lup, Paul Brănescu, de la C.S. Speedava Ștei și Viorel Lascu (F.R.S.), încearcă să treacă din nou semisifonul de la cota de -98 m, pentru a explora noul sistem descoperit în luna octombrie, dar fără succes, acesta fiind complet închis. La întoarcere în dreptul cascadei de 12 m, ce se află în sectorul cunoscut al peșterii încă din 1973, cei patru sunt surprinși de o viitură venită de pe un afluent din partea dreaptă a galeriei principale, însă fără a le pune acestora probleme deosebite.

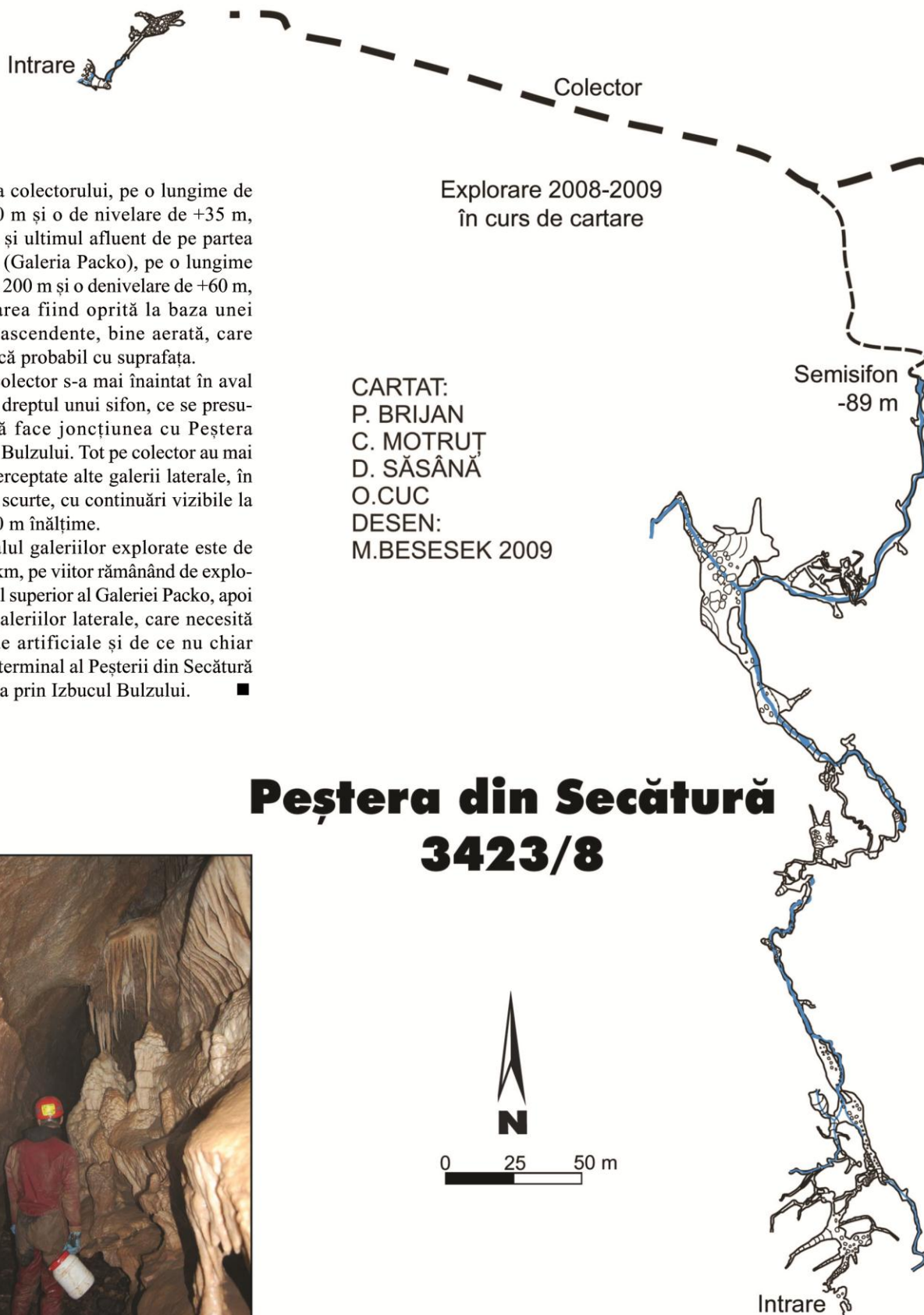
O nouă încercare de trecere a sifonului de la cota de -98 m, are loc în data de 10.01.2009, la această tură participând pe lângă Tudor Rus de la C.S. Speedava Ștei și Mihai Besesek, Anamaria Suci, Valentin Radu și Gabor Spistyak (Packo) de la A.S. Speowest Arad. Din cauza unor meandre deosebit de strâmte de pe galeria care duce la semisifon, Packo nu poate trece și iese la suprafață cu Valentin Radu, iar semisifonul (deschis aproape 15 cm din cauza înghețului de afară) este depășit numai de Tudor Rus, Mihai Besesek și Anamaria Suci.

În această tură se explorează în premieră prima galerie de pe partea

Paul BRĂNESCU

Izbucul Bulzului 3423/16

stângă a colectorului, pe o lungime de circa 60 m și o denivelare de +35 m, precum și ultimul afluent de pe partea dreaptă (Galeria Packo), pe o lungime de circa 200 m și o denivelare de +60 m, explorarea fiind oprită la baza unei galerii ascendente, bine aerată, care comunică probabil cu suprafața.

Pe colector s-a mai înaintat în aval până în dreptul unui sifon, ce se presupune că face joncțiunea cu Peștera Izbucul Bulzului. Tot pe colector au mai fost interceptate alte galerii laterale, în general scurte, cu continuări vizibile la peste 10 m înălțime.

Totalul galeriilor explorate este de circa 1 km, pe viitor rămânând de explorat etajul superior al Galeriei Packo, apoi restul galeriilor laterale, care necesită escalade artificiale și de ce nu chiar sifonul terminal al Peșterii din Secătură și ieșirea prin Izbucul Bulzului. ■

Peștera din Secătură 3423/8

Paul BRĂNESCU

